

Οι οικονομολόγοι λένε πως «η απασχόληση είναι μεταβλητή που εμφανίζει χρονική καθυστέρηση», δηλαδή ανταποκρίνεται στον οικονομικό κύκλο με καθυστέρηση – κάτι που είναι έντονο την περίοδο 2008-2014. Η αιτία είναι πως τα στελέχη των επιχειρήσεων χρειάζονται χρόνο μέχρι να καταλάβουν προς τα πού πηγαίνει η οικονομία και, επειδή η πρόσληψη και η απόλυση προσωπικού είναι δαπανηρές, δεν αντιδρούν γρήγορα όταν έχουν μόνο βασικά στοιχεία. Μόνο όταν αντιληφθεί η επιχειρηματική κοινότητα πως υπάρχει πραγματική υποχώρηση της παραγωγής και πως θα πρέπει να περάσει αρκετός χρόνος μέχρι αυτή να ολοκληρωθεί, αρχίζει να προσαρμόζει τον αριθμό των εργαζομένων.

Συνήθως το ίδιο συμβαίνει και όταν αυξάνεται η παραγωγή – στην αρχή η παραγωγικότητα αυξάνεται ταχύτερα από τον μέσο όρο επειδή η παραγωγή ανακάμπτει, αλλά οι

επιχειρήσεις προτιμούν να περιμένουν να δουν την εξέλιξη της προτού προσλάβουν προσωπικό. Το αποτέλεσμα είναι υψηλότερη παραγωγικότητα και υψηλότερα κέρδη για τις εταιρείες. Αν υπάρχει εμπιστοσύνη στην οικονομία και οι επιχειρήσεις επενδύσουν αυτά τα κέρδη ώστε να είναι σε θέση να καλύψουν μελλοντική υψηλότερη ζήτηση, τότε αυξάνεται με καθυστέρηση η ζήτηση για εργασία. Συνεπώς, το σύνθημα είναι η απασχόληση να ανταποκρίνεται με καθυστέρηση στην άνοδο και στην πτώση της οικονομίας. Η εξέλιξη της απασχόλησης στην Ελλάδα όπως αποτυπώνεται στο Γράφημα 2 καθιστά τόσο ενδιαφέρουσα τη φάση μετά το 2015: η αγορά εργασίας φαίνεται πως προηγείται (έστω προσωρινά) και δεν ακολουθεί την ανάκαμψη της παραγωγής (ΑΕΠ). Πώς εξηγείται το φαινόμενο και μπορεί άραγε να συνεχιστεί;

Το πιθανότερο είναι ότι σε αυτή την εξέλιξη συνέβαλε το γεγονός πως, όταν ήρθε στην εξουσία ο ΣΥΡΙΖΑ, ήθελε να (επανα)προσλάβει περισσότερους ανθρώπους. Μπορεί αυτό να αποτελεί εκπλήρωση προεκλογικών υποσχέσεων, αλλά για την οικονομία αποτελεί σημαντικό κίνδυνο, διότι αν ο ρυθμός αύξησης της παραγωγής δεν γίνει ίδιος και δεν υπερβεί τον ρυθμό αύξησης της απασχόλησης ή αν οι προσλήψεις γίνουν κυρίως σε τομείς με χαμηλότερη παραγωγικότητα, τότε θα περιοριστεί η κερδοφορία της οικονομίας, οι επενδύσεις δεν θα συνεχιστούν (ή ακόμη και θα υποχωρήσουν) και μπορεί να υπάρξει και τρίτη υποχώρηση της παραγωγικότητας. Μπορούμε να διακρίνουμε πως προς τα τέλη του 2017 και στις αρχές του 2018 σταθεροποιείται ο ρυθμός αύξησης της απασχόλησης, ενώ πλησιάζει στο ίδιο επίπεδο ο ρυθμός αύξησης της παραγωγής. Πρόκειται για θετική εξέλιξη και οι πολύ ευνοϊκές εξωτερικές συνθήκες, σε συνδυασμό με τη συνεχιζόμενη υπομονή των πιστωτών και τη σταδιακή επιστροφή της εμπιστοσύνης ότι θα βρεθούν λύσεις για την Ελλάδα, ενδέχεται να έχουν συνεισφέρει σε αυτή την εξέλιξη.

Οπότε, υπάρχουν αποδείξεις στα στοιχεία που να δείχνουν ότι επιταχύνθηκαν οι προσλήψεις στον δημόσιο

τομέα; Και σε αυτή την περίπτωση μπορούμε να ωφεληθ-